

کلیدون

مؤلف:

سینا مهدی واحدی اردکانی

انتشارات آرتاکاوا

۱۳۹۷

- ♦ سرشناسه سیدمهدی واحدی اردکانی، ۱۳۳۰
- ♦ عنوان کلیدون
- ♦ نام پدیدآور سیدمهدی واحدی اردکانی
- ♦ مشخصات نشر یزد، آرتاکاوا، ۱۳۹۷
- ♦ مشخصات ظاهری ۱۹۵۰۰۰ ریال، ۱۹۲ ص، وزیری
- ♦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۷۷-۸۶-۶
- ♦ وضعیت فهرست‌نویسی: فیفا
- ♦ موضوع: شعر اردکانی
- ♦ موضوع: شعر فارسی - ایران - اردکان (یزد) - قرن ۱۴
- ♦ ده بندی کنگره ۱۳۹۷ ۱۸ و ۴۴۳ الف / ۳۲۷۶ PIR
- ♦ رد بندی دیویی ۸ / ۸۱ فا ۸
- ♦ شماره کتاب‌شناسی ملی ۵۱۸۲۷۴۶

کلیدون

-
- ♦ مؤلف: سیدمهدی واحدی اردکانی
 - ♦ ناشر: انتشارات آرتاکاوا
 - ♦ طرح جلد: آناهیتا واحدی
 - ♦ صفحه‌آرا: مؤسسه آواز قلم سدید یزد
 - ♦ نوبت چاپ: تابستان ۱۳۹۷
 - ♦ لیتوگرافی، چاپ و صحافی: قم- زیتون
 - ♦ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 - ♦ قیمت: ۱۹۵۰ تومان

حق چاپ محفوظ و در اختیار مؤلف است.

فهرست مطالب

۵۳.....	نیایش.....	۹.....	■ پیشگفتار.....
۵۴.....	آدم.....	۱۱.....	■ فصل اول: اشعار.....
۵۶.....	هنگ.....	۱۳.....	هم زبون.....
۵۷.....	چشته خور.....	۱۴.....	اردکان.....
۶۰.....	شرف.....	۱۶.....	لقه.....
۶۵.....	چله شو.....	۱۸.....	اشکنه.....
۶۶.....	نو نوار.....	۲۰.....	لینگ رینگ.....
۶۷.....	شفتالو.....	۲۲.....	جاروی بشکک.....
۶۸.....	قوقولی (مربوط به سال خروس).....	۲۳.....	خسوت.....
۷۰.....	جورو.....	۲۴.....	رزاق.....
۷۲.....	کلیدون (انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۶).....	۲۵.....	غزلخوان.....
۷۴.....	حشمت.....	۲۶.....	گلین.....
۷۵.....	کشور.....	۲۸.....	جرعه کش.....
۷۶.....	فا.....	۲۸.....	سلیله.....
۷۸.....	وصله.....	۳۰.....	مه جبین.....
۷۹.....	خمو.....	۳۱.....	سمند.....
۸۱.....	عاری.....	۳۲.....	ریشه.....
۸۳.....	انارچین.....	۳۳.....	نوروز.....
۸۵.....	اسفندی.....	۳۴.....	کواره.....
۸۶.....	اول مهر.....	۳۶.....	مینو.....
۸۷.....	غماز.....	۳۷.....	پیمان.....
۸۸.....	چادر.....	۳۹.....	روشنخی.....
۸۹.....	پاجفت.....	۴۰.....	آبادی.....
۹۰.....	چش روشنی.....	۴۱.....	کیومرث.....
۹۱.....	نون تازه.....	۴۳.....	مهرگان.....
۹۳.....	دون و غالی.....	۴۵.....	لبخند انار.....
۹۴.....	روز مادر.....	۴۷.....	حیدری، نعمتی.....
۹۵.....	نوگل.....	۴۹.....	منّره.....
۹۶.....	کُنده.....	۵۱.....	گلجوش.....

۱۳۶.....	زخم زبون	۹۷.....	کیف و دفتر
۱۳۷.....	خروس خون	۹۹.....	طاووس
۱۳۹.....	شورا	۱۰۰.....	تشت شیر
۱۴۱.....	بِرنا	۱۰۱.....	چرخ گردون
۱۴۲.....	صبر و ظفر	۱۰۲.....	کنجد
۱۴۳.....	■ فصل دوم: خلاصه‌ها	۱۰۳.....	سپندارمذگان
۱۴۵.....	گوفته	۱۰۴.....	سپندارمذ (۲)
۱۴۵.....	قیطون	۱۰۵.....	پرنده
۱۴۵.....	گلخنده	۱۰۶.....	دل خوشی
۱۴۶.....	غزل	۱۰۸.....	کِشون
۱۴۶.....	رخسار	۱۱۰.....	آشگ پَخگ
۱۴۶.....	کلمنده	۱۱۲.....	چهارش به ساری
۱۴۷.....	چهچه	۱۱۳.....	زردی و سرخی
۱۴۷.....	محبوبه	۱۱۴.....	بهشت
۱۴۷.....	عَرخ	۱۱۵.....	مَلَمَل
۱۴۸.....	سَخَل	۱۱۶.....	غضنفر
۱۴۸.....	قبرس	۱۱۸.....	دَشک
۱۴۸.....	دوا	۱۱۹.....	کارت خون
۱۴۹.....	بارِه (عیاره)	۱۱.....	کَلِیت
۱۴۹.....	آرزو	۱۱۱.....	نغمه
۱۴۹.....	کاشه	۱۲۲.....	قفس
۱۵۰.....	جوغ	۱۲۴.....	غَناب
۱۵۰.....	سنبل	۱۲۵.....	دَسپاچه
۱۵۰.....	نُودون	۱۲۶.....	دلبر رعنا
۱۵۱.....	مُشت و مال	۱۲۷.....	مَهتو
۱۵۱.....	هم زبونی	۱۲۸.....	عشر تکه
۱۵۱.....	لهجه	۱۲۹.....	قینوس
۱۵۲.....	آیفون	۱۳۰.....	صَفَه
۱۵۲.....	هشتی	۱۳۱.....	کوه و کمر
۱۵۲.....	گلرَخ	۱۳۲.....	لعبت والا
۱۵۳.....	لوند	۱۳۳.....	مَشینگ
۱۵۳.....	شوریده	۱۳۴.....	مُشتی
		۱۳۵.....	ملوس

۱۶۴.....	هدر مندا.....	۱۵۳.....	ناز.....
۱۶۵.....	آتینا.....	۱۵۴.....	قد و پهنای.....
۱۶۵.....	سرو ناز.....	۱۵۴.....	وامونده.....
۱۶۵.....	هم آوا.....	۱۵۴.....	بامیه.....
۱۶۶.....	آبرو.....	۱۵۵.....	حوا.....
۱۶۶.....	آواره.....	۱۵۵.....	سامون.....
۱۶۶.....	آب حیات.....	۱۵۵.....	چاک به چاک.....
۱۶۷.....	زال.....	۱۵۶.....	لَمپا.....
۱۶۷.....	جیب خالی.....	۱۵۶.....	کوهسون.....
۱۶۷.....	پنالتی.....	۱۵۶.....	اوشوم.....
۱۶۸.....	احوال.....	۱۵۷.....	حاجت.....
۱۶۸.....	آلاله.....	۱۵۷.....	قندون.....
۱۶۸.....	محروم.....	۱۵۷.....	اسپند.....
۱۶۹.....	کباب.....	۱۵۸.....	چشمه.....
۱۶۹.....	پس وارو.....	۱۵۸.....	خناس.....
۱۶۹.....	جمل.....	۱۵.....	بارون.....
۱۷۰.....	برسام.....	۱۵۹.....	دالون.....
۱۷۰.....		۱۵۹.....	محتاج.....
۱۷۰.....	قرص قمر.....	۱۵۹.....	ارده.....
۱۷۱.....	طرشت.....	۱۶۰.....	پنجه.....
۱۷۱.....	هلال.....	۱۶۰.....	زاغ.....
۱۷۱.....	فرحزاد.....	۱۶۰.....	پیتزا.....
۱۷۲.....	بیوه.....	۱۶۱.....	شکیبا.....
۱۷۲.....	فشار.....	۱۶۱.....	ولنتاین.....
۱۷۲.....	فصاحت.....	۱۶۱.....	بدحجاب.....
۱۷۳.....	داغ.....	۱۶۲.....	غوز.....
۱۷۳.....	سو.....	۱۶۲.....	طنناز.....
۱۷۳.....	شانه.....	۱۶۲.....	وامق و عذرا.....
۱۷۴.....	الامان.....	۱۶۳.....	چاقق.....
۱۷۴.....	پیاله.....	۱۶۳.....	سرکوف.....
۱۷۴.....	سودا.....	۱۶۳.....	گردن و بال.....
۱۷۵.....	خاتم.....	۱۶۴.....	جوراب.....
۱۷۵.....	نرگس.....	۱۶۴.....	گلستان.....

۱۸۶.....	استخاره.....	۱۷۵.....	دختر یزدی.....
۱۸۷.....	مهر و چهر.....	۱۷۶.....	رقصان.....
۱۸۷.....	عشوه گر.....	۱۷۶.....	وصال.....
۱۸۷.....	شباب.....	۱۷۶.....	فغان.....
۱۸۸.....	نوازنده.....	۱۷۷.....	الگو.....
۱۸۸.....	غزل.....	۱۷۷.....	ره جو.....
۱۸۸.....	پرپر.....	۱۷۷.....	مغبون.....
۱۸۹.....	نعمت.....	۱۷۸.....	سراب.....
۱۸۹.....	مه جبین.....	۱۷۸.....	محفل.....
۱۸۹.....	بزم.....	۱۷۸.....	لایق.....
۱۹۰.....	شیرین.....	۱۷۹.....	دو زرده.....
۱۹۰.....	پیوند.....	۱۷۹.....	بدل.....
۱۹۰.....	مدهوش.....	۱۷۹.....	خصم.....
۱۹۱.....	ملاحظت.....	۱۸۰.....	زکات.....
۱۹۱.....	دل پسند.....	۱۸۰.....	اهل نظر.....
۱۹۱.....	انیس.....	۱۸۰.....	نازنین.....
۱۹۲.....	شهباز.....	۱۸۱.....	فرهاد.....
۱۹۲.....	سرو.....	۱۸۱.....	مدرسه.....
		۱۸۱.....	خیال.....
		۱۸۲.....	لعبت.....
		۱۸۲.....	هستی.....
		۱۸۲.....	سوروک.....
		۱۸۳.....	زرین.....
		۱۸۳.....	پائیز.....
		۱۸۳.....	مادر.....
		۱۸۴.....	آتش.....
		۱۸۴.....	نوشین.....
		۱۸۴.....	لال.....
		۱۸۵.....	درایت.....
		۱۸۵.....	خشت.....
		۱۸۵.....	دانش.....
		۱۸۶.....	انار.....
		۱۸۶.....	فاخر.....

پیشگفتار

زبان که فرازی است از مقوله فرهنگ، در جوامع و اقوام مختلف بس گونه گون و گاه یگانه هست. هر زبان نیز خود گویش‌های پرشماری را شامل بوده و مردم هر شهر و محله با واژگانی خویش ساخته گفتگو دارند. در این راستا اردکانی‌ها هم همواره زبان پارسی را پاس داشته و ریشه دری آن را با گویش محلی خود نه تنها نگاهبان بوده که تقویت نموده‌اند.

شوربختانه در دهه‌های گذشته و در پی گسترش روابط درون میهنی و نیز وسائل ارتباطی، در باره‌ای موارد گرایش به دیگر گویش‌ها و آن هم به گونه‌ای نادرست مشاهد می‌گردد و می‌رود تا در آینده‌ای نه چندان دور، گویش اردکانی را جایگزین گردد.

اما بزرگ مردانی چون رنده‌یاد دکتر سید محمود طباطبائی با علاقه و همتی در خور ستایش، آداب و واژگان اردکانی را جمع آوری و تحت عنوان فرهنگ عامه و واژه‌نامه گویشی اردکان چاپ و به نای کتابخانه‌ها و مراجع تحقیقی، آموزشی، ادبی و فرهنگی افزوده‌اند.

این بنده کمترین هم با وجود محرومیت از دانش و بینش کافی و بایسته و در حد توان و توشه‌ی اندک خود، بعضی از آداب پیرامون واژه‌های معمول در گفتار مردم این دیار در قالب داستانک‌ها و دل‌گویه‌های مسافانه با جاشنی فکاهی و طنز به صورت نثر و نظم نگاشته و این نوشته منظوم نیز از آن جماع هست. باشد که شما سروران گرانسنگ با بزرگواری، شاگردان زنی و گذشت، نارسائی‌های موضوعی و نوشتاری این نگاشته را بر نگارنده بخشیده و جهت هرچه پربارتر شدن محتوی و شیوه‌ی بیان مطلب راهنمایی فرمائید.

با احترام - واحدی اردکانی